

Rewolucyjna nowelizacja VAT

- planowane zmiany od 1 stycznia 2013 r.

17 września 2012 r.

Elżbieta Lis, doradca podatkowy, partner w kancelarii KSP Legal & Tax Advice

Rewolucja w VAT - jakie zmiany czekają podatników w 2013 r.?

Zmiany już od 1 stycznia 2013 r.

Zgodnie z przygotowanym przez Ministerstwo Finansów projektem nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 10 sierpnia 2012 r. (dalej: Projekt), w roku 2013 podatników czekają istotne zmiany w przepisach dotyczących VAT. Projekt z 10 sierpnia jest już drugim projektem resortu finansów. Poprzedni został opublikowany 25 maja 2012 r., ale po konsultacjach wprowadzone zostały do niego pewne poprawki.

Początkowo zakładano, że nowelizacja zacznie obowiązywać w całości od 1 stycznia 2013 r. Zmiana projektu spowodowana krytyką ze strony organizacji gospodarczych opóźniła jednak prace legislacyjne i część nowych regulacji ma wejść w życie z dniem 1 lipca 2013 r. Obecnie zmieniony projekt jest przedmiotem uzgodnień w Radzie Ministrów, a stamtąd ma trafić do Sejmu. Aby zmiany mogły obowiązywać od początku 2013 r., projekt musi przejść całą drogę legislacyjną do końca roku kalendarzowego.

Co się zmieni?

- **Nowe zasady fakturowania i ewidencjonowania**

Podatników czekają poważne zmiany w zakresie fakturowania, a jedną z najważniejszych będzie zmiana terminu wystawienia faktury. Zgodnie z Projektem, faktury mają być wystawiane do piętnastego dnia następującego po końcu miesiąca, w którym wykonano usługę lub sprzedano towar. Jeśli podatnik otrzyma zapłatę wcześniej, przed dokonaniem dostawy lub usługi, wówczas termin piętnastodniowy będzie biegł od zakończenia miesiąca, w którym otrzymał część lub całość zapłaty. Ponieważ faktura wystawiana będzie dopiero po zakończeniu miesiąca, pojawi się możliwość wystawiania faktur zbiorczych, dokumentujących wszystkie transakcje, które miały w miejsce w danym miesiącu. Zmiana ta może ułatwić rozliczenia np. podatnikom dokonującym wielu dostaw na rzecz stałych kontrahentów.

Wprowadzona zostanie również możliwość wystawiania tzw. faktur uproszczonych, które nie będą musiały zawierać wszystkich elementów wymaganych dla zwykłych faktur (np. ilości towarów, ceny jednostkowej netto czy szczegółowych danych nabywcy). Według resortu finansów faktury te mają mieć postać zbliżoną do paragonów fiskalnych. Podatnik będzie mógł wystawić fakturę uproszczoną, jeśli jej kwota brutto nie będzie przekraczać 450 zł lub 100 euro. Zniknie także obowiązek wystawiania faktur wewnętrznych. Transakcje, dla których obecnie konieczne jest wystawienie faktury wewnętrznej (np. wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów) będą mogły być przez podatnika

dokumentowane w inny sposób, np. za pomocą faktury wystawionej przez kontrahenta lub innego dokumentu wewnętrznego wystawionego przez podatnika.

Zmiany szykują się także w zakresie faktur elektronicznych. Stosowanie faktur elektronicznych będzie tak jak dotychczas wymagało uzyskania przez podatnika akceptacji odbiorcy faktury, jednak forma tej akceptacji pozostawiona będzie stronom transakcji. Zgodnie z uzasadnieniem resortu finansów, nawet wyrażenie dorozumianej zgody w postaci zapłaty za przesłaną e-fakturę będzie uważane za wyrażenie akceptacji. Faktura elektroniczna będzie mogła zostać wystawiona w każdym formacie, który zapewni autentyczność pochodzenia i integralność treści faktury. W szczególności może być ona wystawiona z wykorzystaniem certyfikowanego podpisu elektronicznego, jednak ustawodawca dopuszcza także inne formy, o ile spełnią wymienione w przepisach przesłanki autentyczności i integralności.

Podatnik w zakresie faktur korygujących „in minus” nadal będzie zobowiązany do posiadania potwierdzenia odbioru faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługi. Warunek ten nie będzie już jednak bezwzględny. Jeśli pomimo udokumentowanej próby doręczenia faktury korygującej, uzyskanie stosownego potwierdzenia nie będzie możliwe, a z dokumentacji posiadanej przez podatnika będzie wynikać, że nabywca towaru lub usługobiorca posiada wiedzę, że transakcja została zrealizowana na warunkach określonych w fakturze korygującej, to podatnik będzie mógł obniżyć podstawę opodatkowania pomimo braku posiadania potwierdzenia odbioru faktury korygującej.

- **Obowiązek podatkowy i odliczanie VAT**

Nowelizacja wprowadza gruntowne zmiany w zakresie momentu powstania obowiązku podatkowego w VAT. Obowiązek podatkowy będzie zasadniczo powstawał z chwilą dokonania dostawy towarów lub wykonania usługi. Nie będzie on więc już powiązany z datą wystawienia faktury, a podatnik będzie płacił podatek VAT w miesiącu następującym po tym, w którym transakcja została dokonana. Z ustawy o VAT usunięta zostanie część przepisów dotyczących szczególnego momentu powstania obowiązku podatkowego, wprowadzone natomiast zostaną nowe. Ponieważ z momentem powstania obowiązku podatkowego związane jest prawo do odliczenia VAT naliczonego, zmiany w tym zakresie będą istotnie wpływały na moment, w którym podatnikowi będzie przysługiwało prawo do odliczenia VAT.

Do końca grudnia 2013 r. przedłużone zostanie ograniczenie odliczenia podatku VAT przy nabyciu samochodów osobowych oraz niektórych pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony. Nie zmieni się także zakaz odliczania VAT od paliw.

- **Nieodpłatne świadczenia**

Zmianom ulegną także przepisy dotyczące nieodpłatnych świadczeń. Zgodnie z nową, doprecyzowaną definicją, dostawę towarów będzie stanowiło także przekazanie nieodpłatnie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa, jeżeli podatnikowi przysługiwało (w całości lub w części) prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych. Wyłączeniu z opodatkowania VAT nadal będą podlegały przekazywane prezenty czy próbki, przy czym zgodnie z nowelizacją, warunkiem wyłączenia jest przekazanie ich na cele związane z działalnością gospodarczą podatnika.

Korzystną dla podatników zmianą jest podwyższenie limitów wartości prezentów – w przypadku prezentów ewidencjonowanych będzie to 160 zł netto, a dla innych 20 zł netto. Doprecyzowana zostanie też definicja próbki. Wprowadzone zostaną m.in. wymogi, aby próbka była jako taka identyfikowalna (np. oznaczona naklejką) oraz przekazana w celu promocji sprzedaży towaru. Dopuszczalne będzie traktowanie jako próbek np. egzemplarze książek lub płyt przekazanych przez podatnika do recenzji (mających na celu promocję ich sprzedaży), jeśli spełnione zostaną określone w ustawie warunki.

- **Rozliczenia międzynarodowe**

Nowelizacja wprowadzi szereg zmian w zakresie rozliczeń międzynarodowych. Pewnej modyfikacji doznają definicje importu i eksportu. Przewidziano także rezygnację z uzależnienia wystąpienia wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów od faktu rejestracji podatnika jako podatnika VAT UE. W przypadku braku takiej rejestracji we właściwym terminie, możliwe będzie zastosowanie stawki 0%, pod warunkiem że podatnik dokona rejestracji najpóźniej w momencie składania deklaracji podatkowej.

Ułatwione mają być rozliczenia podmiotów nieposiadających siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności w Polsce, w przypadku importu do Polski towarów przeznaczonych do innych państw członkowskich. Takie podmioty nie będą musiały rejestrować się jako podatnicy VAT czynni w Polsce, jeśli skorzystają z instytucji przedstawiciela podatkowego.

- **Pozostałe zmiany**

Doprecyzowana zostanie także definicja podstawy opodatkowania. Zgodnie z Projektem, podstawą opodatkowania będzie wszystko to, co stanowi zapłatę otrzymaną lub którą podatnik ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze związanymi bezpośrednio z ceną towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika.

Pewne zmiany zostaną wprowadzone w sposobie przeliczania kwot stanowiących podstawę opodatkowania, które wyrażone są w walutach obcych. W myśl Projektu, do przeliczenia na złote stosowany będzie kurs średni ogłoszony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień powstania obowiązku podatkowego. Nowością jest też możliwość przeliczania kursu wyrażonego w walucie obcej z zastosowaniem kursu wymiany publikowanego przez Europejski Bank Centralny. Jeśli natomiast faktura zostanie wystawiona przez podatnika przed powstaniem obowiązku podatkowego, przeliczenie na złote będzie dokonywane według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień wystawienia faktury.

Projekt nie zakłada zasadniczych zmian w stawkach VAT. Z 5 do 8% wzrośnie VAT na pewne produkty żywnościowe, takie jak gotowe dania i posiłki (np. dania instant, mrożonki, kanapki) czy lody. Opodatkowane stawką podstawową VAT mają zostać, obecnie zwolnione, usługi pocztowe niepubliczne, które są świadczone przez operatora publicznego.

Zmiany przepisów oraz ich praktyczne skutki dla podatników zostaną szczegółowo omówione na [konferencji](#) organizowanej przez kancelarię KSP Legal & Tax Advice w dniu 11 października 2012 r. w Katowicach.

